

ที่ กข.(ว) 3 /2557

19 ธันวาคม 2557

เรื่อง การปรับปรุงมาตรการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์

เรียน กรรมการผู้จัดการ

บริษัทสมาชิกและบริษัทหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สมาชิกทุกบริษัท

อ้างถึง ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วย มาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขาย
หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรการกำกับดูแลการซื้อขาย
2. สำเนาข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการดำเนินการกรณี
มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2557
3. สำเนาข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และ
วิธีการเกี่ยวกับการห้ามซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนเป็นการชั่วคราว (ฉบับที่ 3)
พ.ศ. 2557

ด้วยคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต.) ได้แก้ไขข้อบังคับของตลาด
หลักทรัพย์ฯ เรื่องมาตรการดำเนินการกรณีมีการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ผิดไปจาก
สภาพปกติของตลาด และ เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการห้ามซื้อหรือขาย
หลักทรัพย์จดทะเบียนเป็นการชั่วคราว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลการซื้อขายให้เหมาะ
กับสภาวะโดยรวม และเพื่อป้องกันความเสี่ยงอันอาจเกิดต่อนักลงทุน และระบบโดยรวม โดยเมื่อ
สภาพการซื้อขายหลักทรัพย์ผิดปกติ หรือ มีการซื้อขายกระจุกตัวจนอาจส่งผลกระทบต่อสภาพการ
ซื้อขาย ตลาดหลักทรัพย์ฯอาจดำเนินการหรือให้สมาชิกดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์นั้นด้วยบัญชีเงินสด (Cash balance)
2. ห้ามการใช้หลักทรัพย์เป็นหลักประกันในการกำหนดวงเงินการซื้อขายของลูกค้า
3. ห้ามการหักกลบราคาซื้อกับราคาขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน
(Net settlement)
4. ห้ามซื้อหรือขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว
5. ห้ามการขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์มาเพื่อการส่งมอบ

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 และ 3

ทั้งนี้ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวดังนี้

1. กรณีหลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายเปลี่ยนแปลงไปมากจากช่วงก่อนหน้า (Trading alert list)

เมื่อหลักทรัพย์ใดๆ มีสภาพการซื้อขายที่ผิดปกติและเข้าข่ายตามเกณฑ์ Trading alert list ซึ่งตลาดหลักทรัพย์จะเปิดเผยข้อมูลเป็นรายวันหลังปิดตลาด สมาชิกต้องให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์นั้นด้วยการวางเงินสดเต็มจำนวนก่อนซื้อ หรือซื้อด้วยบัญชี Cash balance เท่านั้นในวันทำการถัดไปเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับจากวันที่ประกาศ และ

(1) ในระหว่างที่ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance หากหลักทรัพย์ยังคงมีสภาพผิดปกติ กำหนดให้ขยายมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ออกไปอีก 3 สัปดาห์นับจากวันสิ้นสุดของมาตรการ

(2) ในระหว่างที่ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance หรือพ้นระยะเวลาดำเนินการตามมาตรการไปแล้วไม่เกิน 1 เดือน หากหลักทรัพย์เข้าข่ายตามเกณฑ์ Trading alert list ซ้ำอีก กำหนดให้เพิ่มมาตรการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ก่อนหน้า ดังนี้

(2.1) เข้าข่าย Trading alert list อีกเป็นครั้งที่ 2: สมาชิกห้ามนำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินซื้อขาย (ในทุกประเภทบัญชี) และต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ

(2.2) เข้าข่าย Trading alert list อีกเป็นครั้งที่ 3: สมาชิกห้ามการหักกลบค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน (ซื้อและขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน ค่าขายไม่คืนเป็นวงเงิน) สมาชิกห้ามนำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินซื้อขาย (ในทุกประเภทบัญชี) และต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ

2. กรณีหลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายผิดปกติเข้าข่ายตามเกณฑ์ Turnover list ของสำนักงาน ก.ล.ต. และเข้าเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์ฯ

หลักทรัพย์ที่เข้าข่ายตามมาตรการนี้ยังคงหลักการเดิม คือสมาชิกต้องดำเนินการให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวด้วยบัญชี Cash balance เป็นเวลา 6 สัปดาห์ นับแต่วันที่ประกาศ โดย

(1) ในระหว่างที่ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance หากหลักทรัพย์ยังคงมีสภาพผิดปกติ กำหนดให้ขยายมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ออกไปอีก 3 สัปดาห์นับจากวันที่สิ้นสุดของมาตรการ

(2) ในระหว่างที่ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance หรือพ้นระยะเวลาดำเนินการตามมาตรการไปแล้วไม่เกิน 1 เดือน หากหลักทรัพย์เข้าข่ายตามเกณฑ์ Trading alert list กำหนดให้เพิ่มมาตรการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ก่อนหน้า ดังนี้

(2.1) เข้าข่าย Trading alert list ครั้งที่ 1: สมาชิกห้ามนำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินซื้อขาย (ในทุกประเภทบัญชี) และต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ หรือตามระยะเวลาที่เหลือของเกณฑ์ 6 สัปดาห์แล้วแต่อันใดจะมากกว่า

(2.2) เข้าข่าย Trading alert list ซ้ำอีกเป็นครั้งที่ 2: สมาชิกห้ามการหักกลบค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน (ซื้อและขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน ค่าขายไม่คืนเป็นวงเงิน) สมาชิกห้ามนำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินซื้อขาย (ในทุกประเภทบัญชี) และ

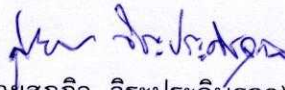
ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ หรือตามระยะเวลาที่เหลือของเกณฑ์ 6 สัปดาห์แล้วแต่อันใดจะมากกว่า

3. กรณีที่หลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายผิดปกติอย่างมาก

กรณีที่หลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายผิดปกติอย่างมาก หรือมีการซื้อขายกระจุกตัวโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยสภาพการซื้อขายที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นไม่สอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐานหรือไม่มีเหตุอันควร ตลาดหลักทรัพย์ฯอาจพิจารณาหยุดพักการซื้อขายเป็นการชั่วคราวได้ (Halt)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดให้ความร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการส่งเสริมให้การกำกับดูแลการซื้อขายมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้มาตรการดังกล่าวจะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2558 เป็นต้นไป สำหรับการบังคับใช้มาตรการห้ามหักกลบค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกันนั้นจะคำนึงถึงระยะเวลาการพัฒนาระบบของสมาชิกด้วย

ขอแสดงความนับถือ


(นายสุกกิจ จิระประดิษฐกุล)
รองผู้จัดการ
ลงนามแทน
กรรมการและผู้จัดการ

ฝ่ายกำกับการซื้อขาย

โทร. 0-2229-2000 ต่อ 2361-2367

สรุปสาระสำคัญ เกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรการกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์

1. กรณีหลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายเปลี่ยนแปลงไปมากจากช่วงก่อนหน้า (Trading alert list)

เมื่อหลักทรัพย์ใดมีสภาพการซื้อขายผิดปกติ และเข้าข่าย Trading alert list ให้สมาชิกดำเนินการให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวด้วยบัญชี Cash balance (วางเงินสดล่วงหน้า 100% ก่อนการซื้อ) เป็นเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันประกาศ นอกเหนือจากมาตรการด้านการเปิดเผยข้อมูลที่มีอยู่เดิมที่บริษัทจดทะเบียนต้องเปิดเผยข้อมูลพัฒนาการสำคัญอันอาจส่งผลกระทบต่อสภาพการซื้อขายที่เปลี่ยนแปลงไม่ตรงต่อสภาพปกติ โดย

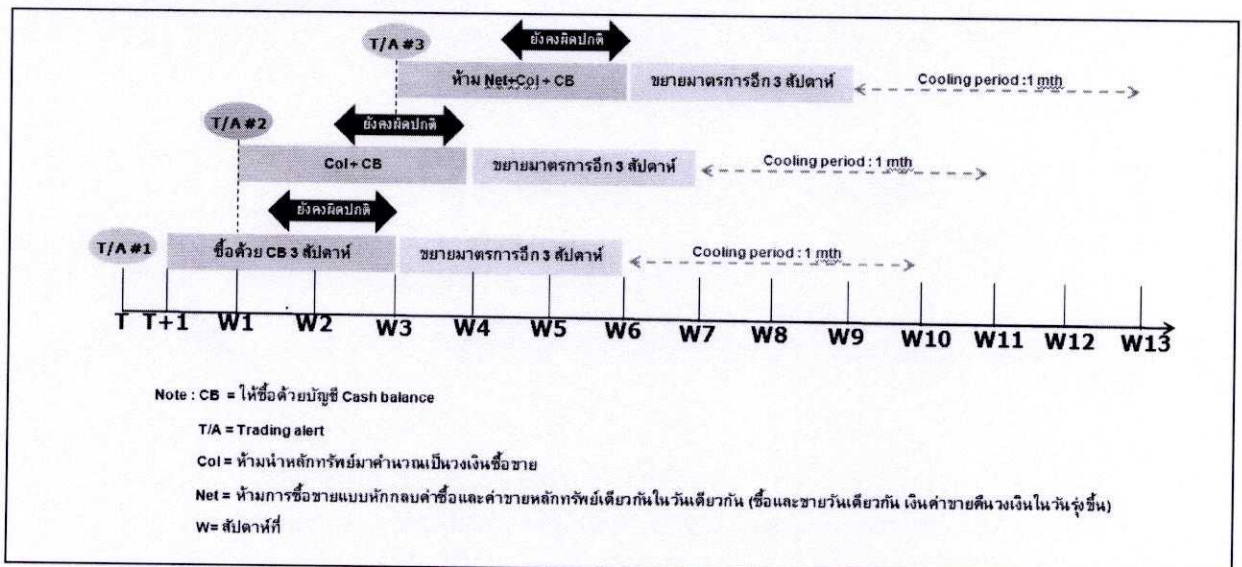
1.1 ในระหว่างที่อยู่ในมาตรการให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance สภาพการซื้อขายยังคงมีความผิดปกติ ให้ขยายระยะเวลาดำเนินการตามมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ออกไปอีก 3 สัปดาห์นับจากวันที่สิ้นสุดตามมาตรการ

1.2 ในระหว่างที่อยู่ในมาตรการให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance หรือพ้นระยะเวลาดังกล่าวไปแล้วไม่เกิน 1 เดือน (Cooling period) สภาพการซื้อขายยังคงผิดปกติ และเข้าข่าย Trading alert ซ้ำอีก ให้เพิ่มมาตรการด้านการซื้อขายขึ้นเป็นลำดับจากมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ ดังนี้

1.2.1 เข้าข่าย Trading alert list ซ้ำอีกเป็นครั้งที่ 2 : ห้ามมิให้นำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินในการซื้อขายในทุกประเภทบัญชี และให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance เท่านั้น เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ

1.2.2 เข้าข่าย Trading alert list ซ้ำอีกเป็นครั้งที่ 3 : ห้ามซื้อขายแบบหักกลบลำค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน (ซื้อและขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน ค่าขายไม่คืนเป็นวงเงิน) ห้ามมิให้นำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินในการซื้อขายในทุกประเภทบัญชี และให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance เท่านั้นเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ

ทั้งนี้กรณีที่หลักทรัพย์เข้าข่าย Trading alert ซ้ำ ให้เพิ่มมาตรการนับแต่วันที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศ โดยยกเลิกการดำเนินการตามมาตรการในขั้นเดิม และเริ่มนับการดำเนินการตามมาตรการใหม่ออกไปอีก 3 สัปดาห์ รายละเอียดตามแผนภาพด้านล่าง



2 กรณีหลักทรัพย์มีสภาพการซื้อขายผิดปกติเข้าข่ายตามเกณฑ์ Turnover list ของสำนักงาน ก.ล.ต. และเข้าเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์ฯ

เมื่อหลักทรัพย์ใดมีสภาพการซื้อขายที่ผิดปกติ โดยมีอัตราการการซื้อขายหมุนเวียนเปลี่ยนมือสูงเข้าข่ายตามเกณฑ์ Turnover list ของสำนักงาน ก.ล.ต. และเข้าเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้สมาชิกดำเนินการให้ลูกค้าซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวด้วยบัญชี Cash balance เป็นเวลา 6 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ โดย

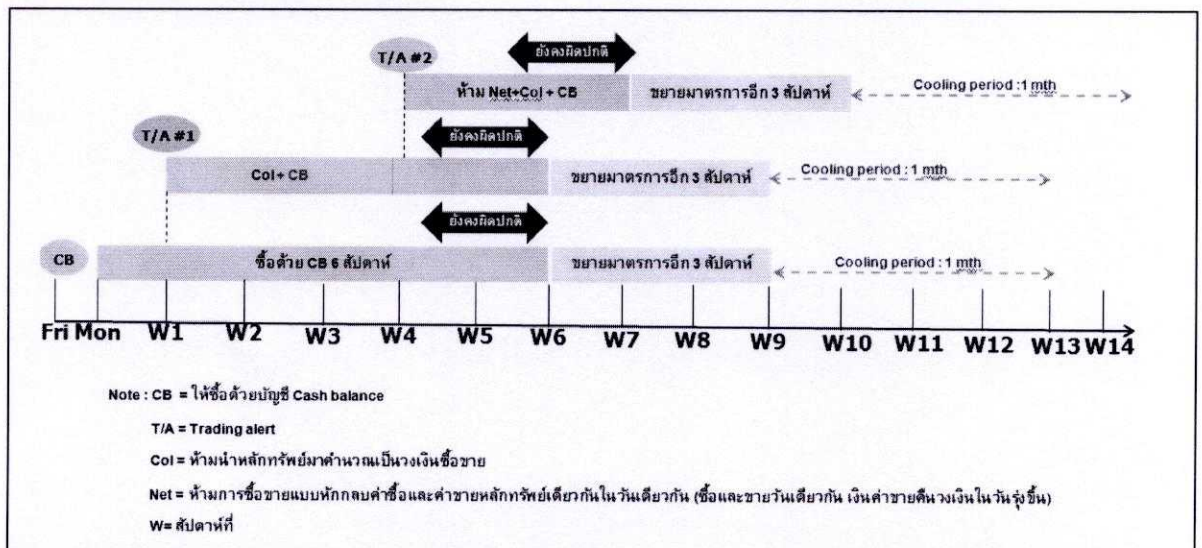
2.1 ในระหว่างที่อยู่ในมาตรการให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance สภาพการซื้อขายยังคงมีความผิดปกติให้ขยายระยะเวลาดำเนินการตามมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ออกไปอีก 3 สัปดาห์นับจากวันที่สิ้นสุดตามมาตรการ

2.2 ในระหว่างที่อยู่ในมาตรการให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance หรือพ้นระยะเวลาดังกล่าวไปแล้วไม่เกิน 1 เดือน (Cooling period) สภาพการซื้อขายผิดปกติ และเข้าข่าย Trading alert list: ให้เพิ่มมาตรการด้านการซื้อขายให้เข้มข้นขึ้นเป็นลำดับจากมาตรการเดิมที่ใช้อยู่ ดังนี้

2.2.1 เข้าข่าย Trading alert list เป็นครั้งที่ 1 : ห้ามมิให้นำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินในการซื้อขายในทุกประเภทบัญชี และให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance เท่านั้น เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ หรือ ตามระยะเวลาที่เหลือของเกณฑ์ 6 สัปดาห์แล้วแต่อันใดจะมากกว่า

2.2.2 เข้าข่าย Trading alert list ซ้ำอีกเป็นครั้งที่ 2 : ห้ามซื้อขายแบบหักกลบค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน (ซื้อและขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน ค่าขายไม่คืนเป็นวงเงิน) ห้ามมิให้นำหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นวงเงินในการซื้อขายในทุกประเภทบัญชี และให้ซื้อด้วยบัญชี Cash balance เท่านั้นเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์นับแต่วันที่ประกาศ หรือ ตามระยะเวลาที่เหลือของเกณฑ์ 6 สัปดาห์แล้วแต่อันใดจะมากกว่า

ทั้งนี้กรณีที่หลักทรัพย์เข้าข่าย Trading alert ซ้ำ ให้เพิ่มมาตรการนับแต่วันที่ตลาดหลักทรัพย์ประกาศ โดยยกเลิกการดำเนินการตามมาตรการในขั้นเดิม และเริ่มนับการดำเนินการตามมาตรการใหม่ออกไปอีก 3 สัปดาห์ รายละเอียดตามแผนภาพด้านล่าง



วิธีปฏิบัติและตัวอย่างการคำนวณ

1. การห้ามนำหลักทรัพย์มาเป็นหลักประกันในการคำนวณวงเงินซื้อขาย

1.1 การคำนวณวงเงินซื้อขายในวันทำการถัดไป มีผลดังนี้

- บัญชีเงินสด (Cash account) : ไม่นำหลักทรัพย์ดังกล่าวมาใช้คำนวณเป็นวงเงินซื้อขาย หรือหลักทรัพย์ดังกล่าวมีมูลค่าในการใช้เป็นหลักประกันเพื่อคำนวณเงินเท่ากับศูนย์
- บัญชีมาร์จิ้น (Credit balance): ให้คำนวณหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นหลักประกัน Maintenance margin (MM) ได้ แต่ไม่ให้คำนวณเป็นอำนาจซื้อ Excess equity (EE)

1.2 กรณีมี EE เหลือในบัญชี Credit Balance: สามารถถอนเงินสดเพื่อซื้อหลักทรัพย์ที่อยู่ในมาตรการที่ต้องซื้อด้วยบัญชี Cash balance ได้

1.3 เพื่อลดความยุ่งยากด้านการปฏิบัติงานและการพัฒนาระบบ Initial margin (IM) ของหลักทรัพย์ที่อยู่ในมาตรการห้ามนำมาเป็นหลักประกันในการคำนวณวงเงินซื้อขายในระบบ Front office และ Back office : ควรกำหนดให้เท่ากันคือ เท่ากับ 100%

2. การห้ามหักกลบค่าซื้อและค่าขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน

หมายถึง กรณีซื้อและขายหลักทรัพย์เดียวกันในวันเดียวกัน จะไม่นำค่าขายหลักทรัพย์นั้นคืนเป็นวงเงินค่าขายเพื่อซื้อหลักทรัพย์อีกในวันนั้นๆ (วันที่ซื้อ) แต่จะคืนในวันทำการถัดไป ตัวอย่างดังนี้

1. กรณีต้นวันมีเงินสด ไม่มีหุ้น				
มาตรการ: หุ้น A ต้องซื้อด้วย Cash balance + ห้าม Net settlement				
วันที่ T-1	วันที่ T		วันที่ T+1	
	ซื้อ / ขาย	วงเงิน (บาท)	ซื้อ / ขาย	วงเงิน (บาท)
เงินสด 1,000,000 บาท	→	1,000,000		
	ซื้อ A : 700,000 บาท (7,000 หุ้น * 100 บาท)	300,000		
	ขาย A : 750,000 บาท (7,000 หุ้น * 107.14 บาท)	300,000		
				1,050,000 (300,000+750,000)

Note : กรณีฝากหุ้น A ในวันที่ T และขาย A ออก วงเงินจะคืนในวันที่ T+1

2. กรณีต้นวันมีเงินสด + หุ้น				
มาตรการ: หุ้น A ต้องซื้อด้วย Cash balance + ห้าม Net settlement				
วันที่ T-1	วันที่ T		วันที่ T+1	
	ซื้อ / ขาย	วงเงิน(บาท)	ซื้อ / ขาย	วงเงิน(บาท)
เงินสด 1,000,000 บาท	→	1,000,000		
หุ้น 300,000 บาท (50,000 หุ้น * 6 บาท)				
	ขาย A : 310,000 บาท (50,000 หุ้น * 6.2 บาท)	1,310,000		
	ซื้อ A : 1,000,000 บาท (200,000 หุ้น * 5 บาท)	310,000		
	ขาย A : 1,160,000 บาท (200,000 หุ้น * 5.8 บาท)	310,000		
				1,470,000 (310,000+1,160,000)

Note : กรณีฝากหุ้น A ในวันที่ T และขาย A ออก วงเงินจะคืนในวันที่ T+1

3. กรณีตั้งวันมีเงินสด + หุ้น				
มาตรฐาน : หุ้น A ต้องซื้อด้วย Cash balance + ห้าม Net settlement				
วันที่ T-1	วันที่ T		วันที่ T+1	
	ซื้อ / ขาย	วงเงิน(บาท)	ซื้อ / ขาย	วงเงิน(บาท)
เงินสด 1,000,000 บาท	→	1,000,000		
หุ้น 300,000 บาท (50,000 หุ้น * 6 บาท)				
	ซื้อ A : 1,000,000 บาท (200,000 หุ้น * 5 บาท)	-		
	ขาย A : 1,350,000 (200,000 หุ้น * 6.75 บาท)	ค่าขายหุ้น ที่มีวันก่อนหน้า 337,500 บาท (50,000 * 6.75)		
				1,350,000

Note : กรณีฝากหุ้น A ในวันที่ T และขาย A ออก วงเงินจะคืนในวันที่ T+1